

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Vita Et Institutio S. Ignatii Societatis Iesv Fvndatoris.
Libri Qvinque**

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1665

XLI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10840

Quare tuas sanè spes magis superstities doleo, quàm delusas; & si consilium ab amico lubet accipere, audire saltem quod decet suggeri ab amico, nec tibi sat vnquam cum hominibus conueniet, neque illis tecum, & illam animi quietem frustra tu semper aliunde sperabis, quæ extra Deum nullibi est. Nam finge homines supra datam fidem, & obsequij meritum vincere spes tuas liberalitate, dent licet quicquid sunt, ac valent; non ita explebunt desiderij tui sinus, vt nihil præterea requiras; at si Deo incipies adhærere, tantùm statim bonorum potiere, vt præ illis tibi cætera omnia flocci futura sint. Horum Ignatij verborum tam præsens fuit, & opportuna vis, vt retro hominem verterit pro explorata re iam prospicientem, miserum esse malè ab hominibus haberi, sed multo miserius haberi benè. Ergo Ignatium secutus, eiusque post obita Exercitia socius; in virum euasit Apostolici Spiritus, quem magnis tota Italia, Belgio, Hispania & Lusitania, concionum, itinerumque laboribus consecrauit, grandi sane fructu conuersarum ad Deum animarum.

Fuit is Romæ Ignatio, & sociis cursus, cum tempus rem agi visum est, in quam semper defixos tenebat oculos. Dandi videlicet religiosæ quam moliebatur, familiæ certum initium. Ad hoc socios omnes Romam literis euocauit ad diem Christo resurgenti sacrum anni 1538. nec leuis negotij res fuit, suis illos stationibus mouere, vrbesque illorum operam, magno suo expertas commodo, adducere ad concedendum iis com meatum. Eorum aliqui piorum humanissimo comitatu deducti sunt, inter quos Rodericius & Codurius comitem habuere Patauinum ex primariis Canonicum secumque pariter peditem, quem Laureti demum reliquerunt virtutis suæ constanti duritie mirè captum, quod præter quotidianum ieiunium nocturnæ quietis pusillum quod erat nuda etiam in humo caperent. Quod autem noctis supererat precando de genibus ducerent, dum hora repetendi itineris adesset. Degebat tunc Ignatius ad radices montis à Trinitate dicti duobus cum sociis commodata in domo ab Quirino Garzonio nobili Romano: excipiendis aliis, hospitium amplius piorum charitas parauit, vbi paterna Ignatij cura ex itinere recreatis, Xauerio maximè, cuius in posterum desperabatur valetudo; Valentiam vsque aureos quatuor Ignatius remisit, quos à Martino. Peresio in transmarinum iter acceperat, ducentos decem quos à Pontifice, & quibusdam Hispanis, Ortizio reddidit, quo suggerente donati fuerant, vt quando iam esset irritum petendæ Palestinæ cui fuerant assignati, consilium, pro prudentia illos dispensaret. Inde bona cum venia Ioannis Vincentij Carafæ Cardinalis, Romæ Pontificis Legati (Nicæam enim Pontifex ad Carolum V. & Franciscum I. conciliandos adierat) partitus est suos in diuersa loca, ad conciones, doctrinam christianam cæteramque animarum procurationem: is quidem sibi templo Monferratenfis Deiparæ ad Sauellum forum reseruato, Xauerium & Fabrum ad S. Laurentij in Damaso; ad S. Saluatoris in Lauro Lainium misit; Salmeronem ad S. Lucie; Iaium ad S. Ludouici Gallorum; ad S. Michaëlis

XLI.

in piscina Rodericium; denique Bobadillam ad S. Celsi in argentariis. Magnam primùm exciuit ad audiendum frequentiam, nouitas, & Sacerdotum ex pulpito in sacra castula agendi usus inuetus; post efficacitas, quam eorum verbis, diuinus indebat spiritus, vitæ sanctioris exemplo incitata, audientium numero, fructum breui adiunxit Romæ in aliam mutatæ. Nam restitutus est postliminio tandem Sacramentorum frequens usus, vigetque nunc etiam ac floret, in omnem porrectus Christianitatem; puellis periclitantibus, orphanis; ex Iudaismo conuersis, & meretricio, liberali consultum charitate, quam Ignatius postea perpetuam fecit. Reliquis præterea urbis templis pulchra laudis eiusdem amulatio gliscere; eadem quam nostri opera præstari initiandis doctrina fidei pueris, & more stabili docenda festis quibusque diebus populi concione. Tametsi verò Lainius, Salmeron, & Bobadilla cum admiratione audirentur, vt qui præter dotes perfecti oratoris, diuinæ gloriæ studio flagrarent; sed Ignatio par nemo vehementia pietatis, efficacia sensuum, & rationum grauitate; illo itaque audito aiebant cordati homines, Dei verbum in ore Ignatii natiuum pondus obtinere, cùmque id alij vestirent, ab eo exutum adscititio ornatum, grandius, & præstantius videri; suo enim quodam excellenti modo, rationes ad persuadendum, instar ferri ad pugnam, nudatas stringere, illasque magis vt per se reipsæ sunt, quàm vt esse dicebat intorquere. Ea demum in omnes focios redibat voluptas, ex prouentu laborum vberimo, vt illos in noctem sæpius, non ieiuni modo protenderent, verùm tunc etiam cogerentur ad ieiunium soluendum cibum precario quærere, quæ sola iis erat ad victum annona.

XLII.

Sic ergo fluebant Societatis negotia, cum adspirantes inter fauonios à violento correpta turbine, peribant funditus, nisi misericors Dei manus, illis opem tulisset. Tempestatis auctor frater quidam Augustinus, ortu Pedemontanus, Augustinianum heremitam professus, fide ad speciem orthodoxus, clam exquisitissimè Lutheranus. Hic Papæ aulaeque absentia bellè usus ad profeminandam Romæ hæresion pestem, periculum sui & dare, & facere concionando aggressus est, in quo dictionem à natura sortitus euolutam, & sponte fluentem, mira dulcedine pellectum tenebat auditorem. Haud tamen se statim vel palam protulit, sed famam sibi, iam nactus aliquam, & populi gratiam, tunc veris, & ab Ecclesia probatis, Lutheri interiicere placita, obiter tamen, furimque obiecta; moxque fuce obducta probabili, ne cui facilè paterent. Contigit verò Deo ita volente, vt audiretur à quibusdam Ignatii focis, qui tum ex recentibus studiis calentes, tum ex assidua cum hæreticis concertatione, vulgaratum hæresion notissimos habebant characteres, statimque ab iis deprehensum, eo in homine Lutherum loqui, sed lingua truncum, vt qui nimis quidem intelligi cuperet, sed non auderet disertè se prodere; cumque iterum ac sæpius interfuisent concioni, numquam non aut sibi similem, aut seipso peiorem inuenerunt. Occurrebat vna illius defensio, si fortè insonti deceptus
ignoracione,